

HANKINTATOIMI

JUHA-PEKKA KOHO

4.11.2010

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU
JAMK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

HANKINNAT

- Tavaroiden ja palveluiden osto, vuokraus ja urakalla teettäminen
- Osamaksukaupat
- Leasing-sopimus
- Optiosopimus
- Lisätyöt

HANKINTALAKI

- Voimaan 1.6.2007
- Hankintalain tarkoitus
 - Tehostaa julkisten varojen käyttöä
 - Edistää hankintojen tekemistä
 - Turvata yritysten tasapuolinen mahdollisuus tarjota tuotteita/palveluita/urakoita
 - Kilpailun aikaansaaminen

HANKINTALAKI

- Ei sovelleta hankintoihin:
 - Jotka ovat salassapidettäviä
 - Toteuttaminen edellyttää lakiin perustuvia toimenpiteitä
 - Valtion turvallisuusedut sitä vaativat
 - Jos kohde soveltuu pääasiallisesti sotilaalliseen käyttöön
 - Jos muut menettelysäännöt koskevat
 - Esim. Kansainväliset sopimukset
 - Jos hankinta on pienhankinta

KYNNYSARVOT

- Kansalliset kynnysarvot alittavat hankinnat eli pienhankinnat
- Kansalliset kynnysarvot ylittävät hankinnat
 - Tavarat ja palvelut
 - 30 000€ alv 0%
 - Sosiaali- ja terveyspalvelut, koulutuspalvelut
 - 100 000€ alv 0%
 - Rakennusurakat
 - 150 000€ alv 0%

KYNNYSARVOT

- EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat
 - Tavarat ja palvelut
 - Valtion keskushallintoviranomaiset 125 000€ alv 0%
 - http://www.hankintailmoitukset.fi/fi/docs/ohjeellinen_lista_valtion_keskushallintoviranomaisista
 - Muut 193 000€ alv 0%
 - Rakennusurakat
 - 4 845 000€ alv 0%
 - Käyttöoikeusurakat
 - 4 845 000€ alv 0%

KYNNYSARVOT

- Suunnittelukilpailut
 - Valtion keskushallintoviranomaiset 125 000€
 - Muut 193 000€
- Voimassa 1.1.2010-31.12.2011
- EU-komissio tarkistaa kynnysarvot kahden vuoden välein

KANSALLISET KYNNYSARVOT YLITTÄVÄT HANKINNAT

- Velvoite kilpailutukseen kansallisella tasolla
- Ilmoitus hankinnasta HILMAan
 - www.hankintailmoitukset.fi
- Kansalliset hankintamenettelyt
- Vertailuperusteet ilmoitettava tärkeysjärjestyksessä
- Valitusoikeus markkinaoikeuteen

EU-KYNNYSARVOT YLITTÄVÄT HANKINNAT

- EU-direktiivin mukaiset hankintamenettelyt
- EU-laajuinen ilmoitusvelvollisuus HILMAssa
 - Kilpailutus EU:n laajuisesti
- Vertailuperusteet ilmoitettava painoarvoineen
- Noudatettavat määräajat
- Valitusoikeus markkinaoikeuteen
- Pakollinen odotusaika ennen hankintasopimuksen laatimista

PIENHANKINNAT

- Ei valitusoikeutta markkinaoikeuteen
- Tulee noudattaa avoimuutta, tasapuolisuutta, syrjimätöntä kohtelua sekä suhteellisuutta
- Suuria hankintoja ei saa pilkkoa pienhankintarajan alle hankintalain kiertämiseksi

PIENHANKINNAT

- Hankintayksikön omat pienhankintasäännöt voi sisältää esim.
 - Dokumentointivaatimus yrityksen omaan pienhankintatietokantaan
 - Hankinnan kilpailuttamisvaatimus, jos pienhankintoja tehdään useita samoista tuotteista
 - -> hankinta ylittää tilikauden aikana 30 000€

HANKINNAN ENNAKOITU ARVO

- Hankinnalle tulee laskea ennakoitu arvo
 - Tiedetään minkä kynnyksarvon mukaan pelataan
 - Osataan laittaa tarjouspyyntöön hintakatto
- Perusteena suurin maksettava kokonaiskorvaus
- Jos kyseessä vuokraus/leasing/osamaksu
 - 1) 12kk sopimuksen ennakoitu arvo
 - 2) 1kk arvo kerrottuna luvulla 48 (=4 vuotta)

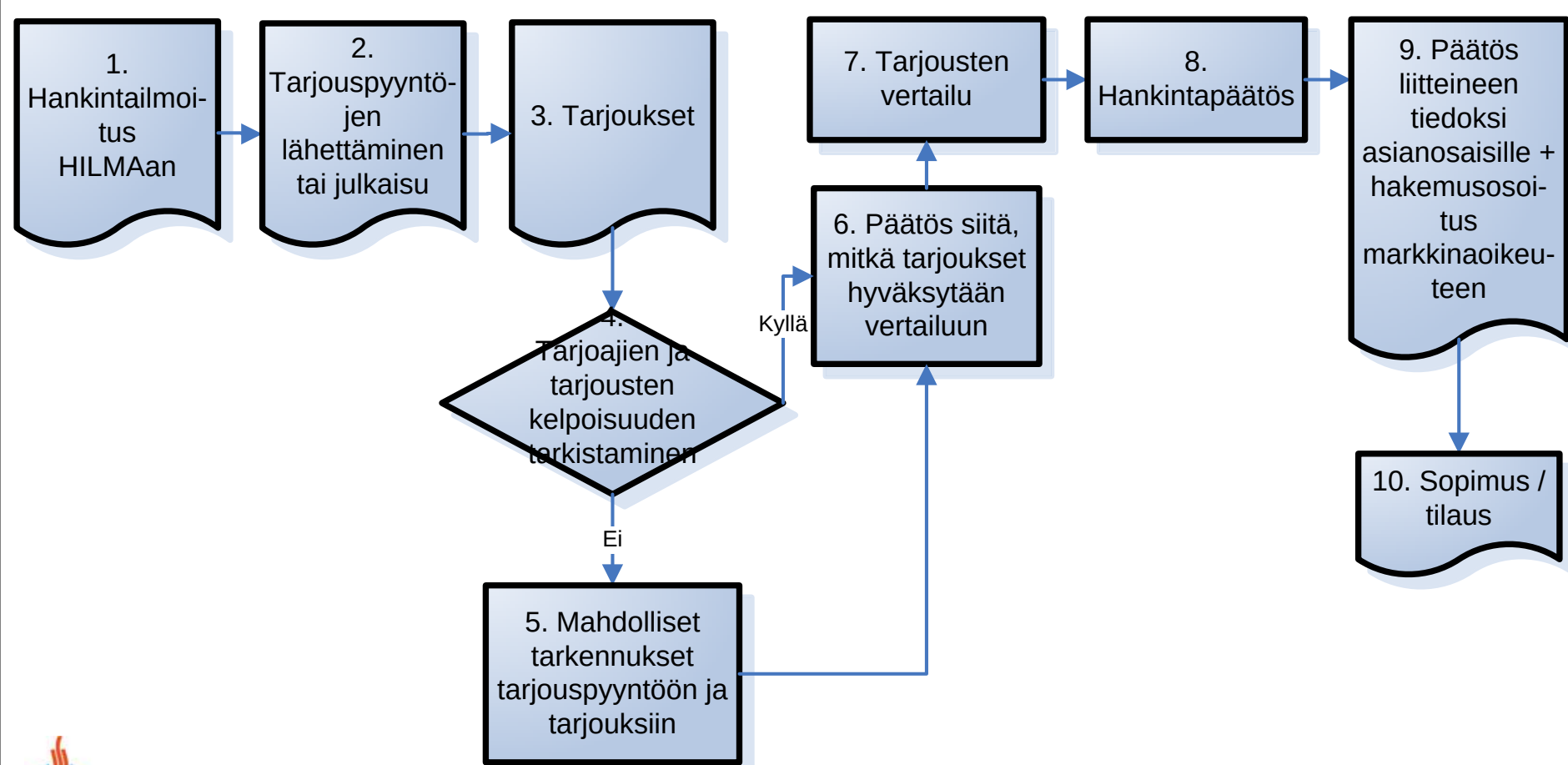

HANKINTAMENETTELYT

- Avoin menettely
- Rajoitettu menettely
- Kilpailullinen neuvottelumenettely
- Neuvottelumenettely
- Suorahankinta
- Puitejärjestely

AVOIN MENETTELY

RAJOITETTU MENETTELY

- Hankintayksiköllä oikeus rajoittaa tarjoajien määrää
- Valittuja ehdokkaita oltava riittävästi kilpailun varmistamiseksi
 - Vähintään 5
 - Voi olla vähemmän, jos halukkaita tarjoajia ei ole viittä kappaletta
 - Määrä ilmoitetaan hankintailmoituksessa

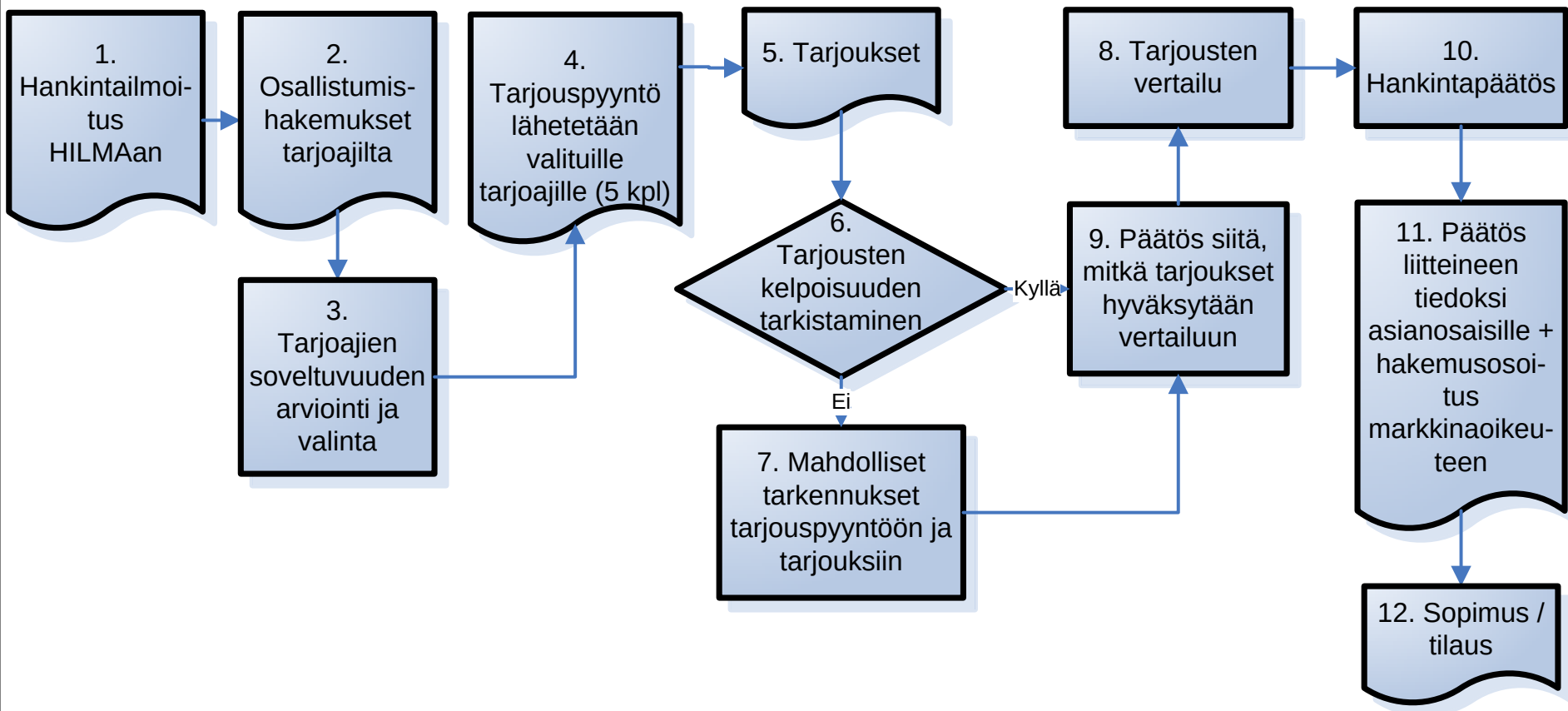

RAJOITETTU MENETTELY

- Hankintailmoituksessa kerrottava vaaditut dokumentit, jotka lähetetään osallistumisilmoituksen yhteydessä
 - Esim. todistus verojen maksamisesta
 - 3kk vanha kaupparekisteriote
- Tarjoaja lähettää osallistumisilmoituksen hankintayksikölle
- Tarjoajat valitaan, ja niille lähetetään tarjouspyyntö
 - Hylätyille ehdokkaille ei saa lähettää

RAJOITETTU MENETTELY

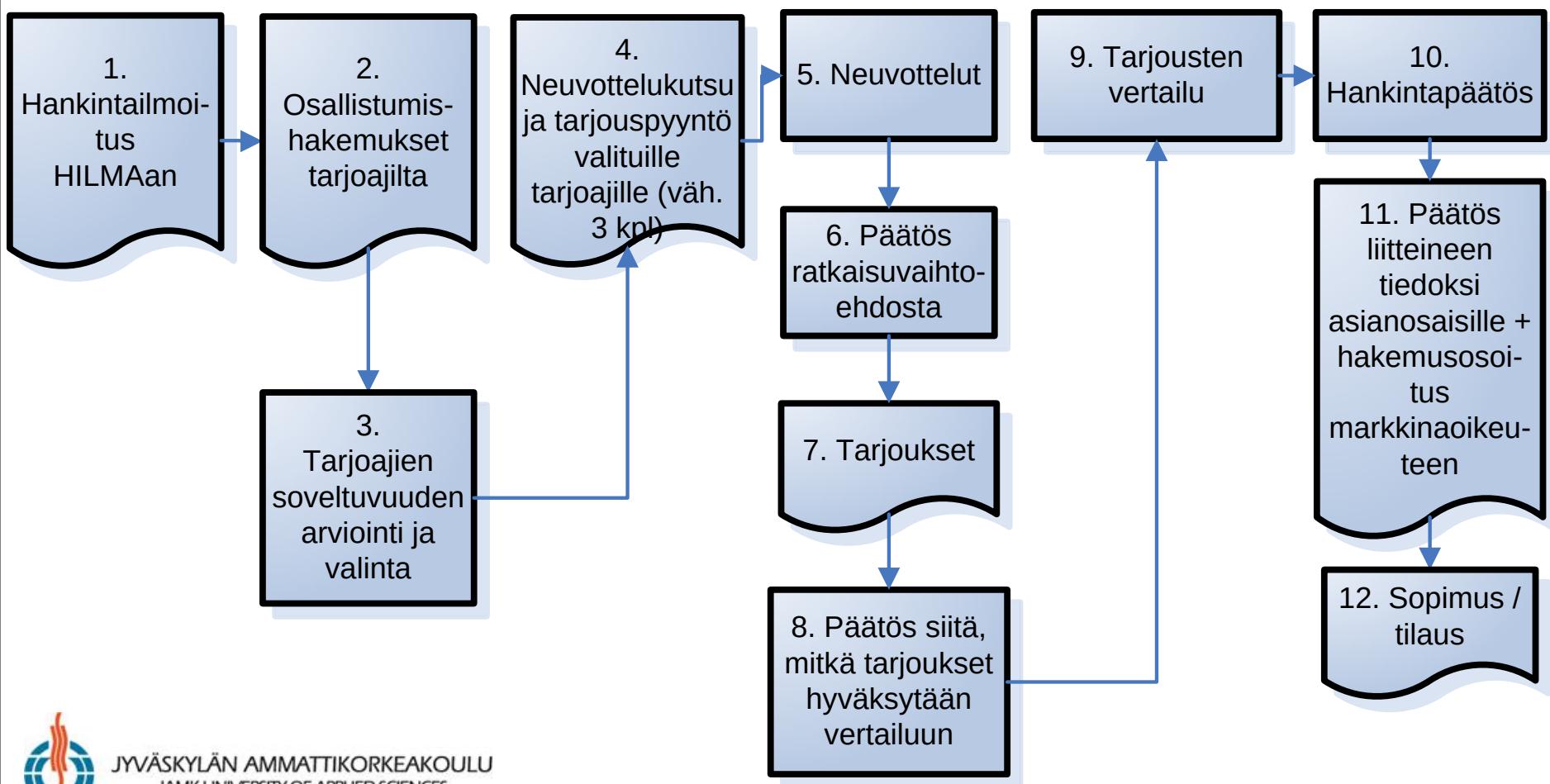

KILPAILULLINEN NEUVOTTELUMENETTELY

- Hankintayksikkö voi käyttää kilpailullista neuvottelumenettelyä, jos
 - Ei pystytä määrittelemään taloudellisia ehtoja tai hankittavia tuotteita
 - Tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellisin edullisuus
- Tarjoajille ei saa paljastaa toisen tarjoajan ehdottamia ratkaisuja/luottamuksellisia tietoja ilman tarjoajan lupaa
- Hankintayksikkö neuvottelee tarjoajien kanssa

KILPAILULLINEN NEUVOTTELUMENETTELY

NEUVOTTELUMENETTELY

- Jos avoimessa, rajoitetetussa tai kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä ei ole tullut tarjouspyynnön mukaisia tarjouksia, tai jos tarjouksia ei ole voitu muutoin hyväksyä
- Jos kaikki edellisessä menettelyssä mukana olleet tarjoajat otetaan mukaan, ei tarvita uutta hankintailmoitusta
- Edellytyksen myös, ettei tarjouspyynnön mukaisia sopimusehtoja oleellisesti muuteta

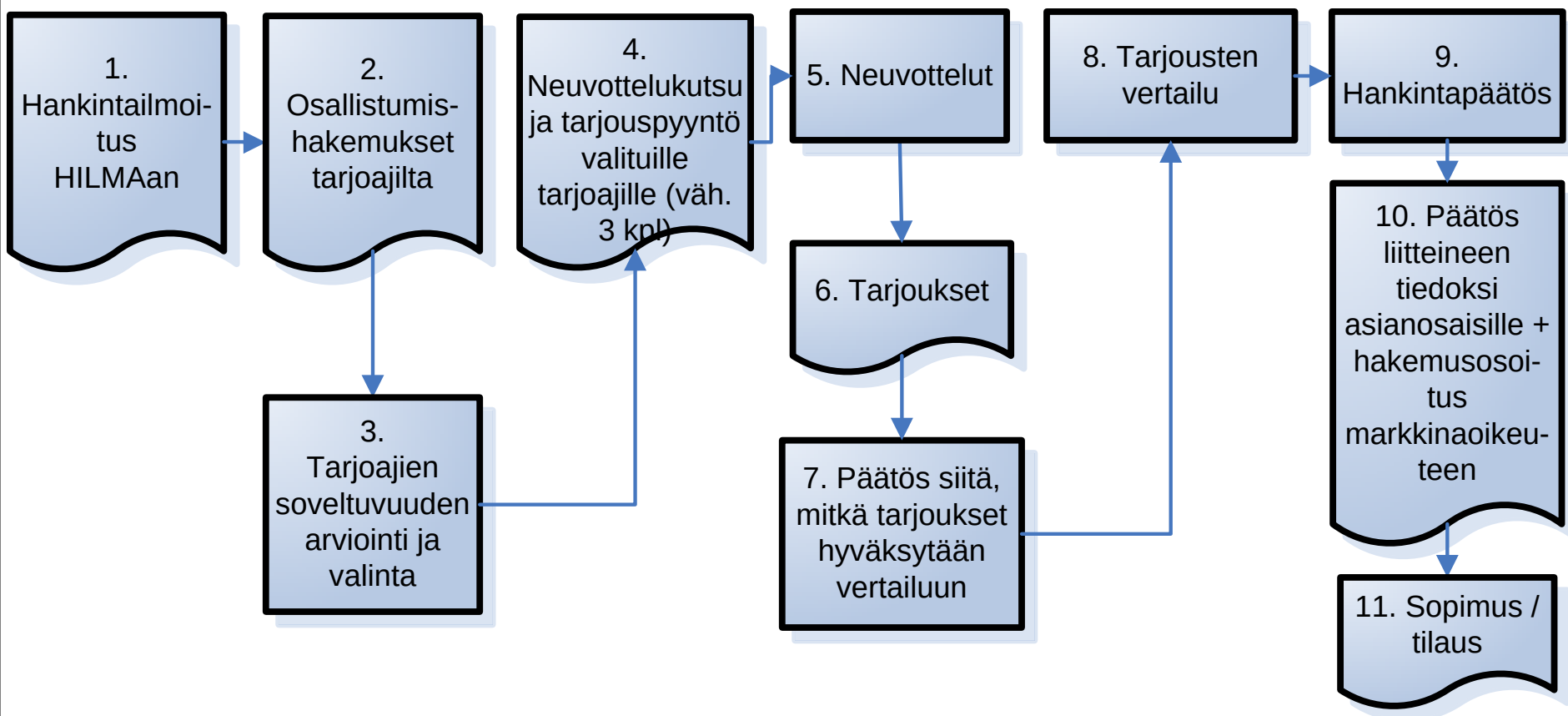

NEUVOTTELUMENETTELY

- Neuvottelumenettely voidaan valita myös, jos
 - Hankinta ei poikkeuksellisesti mahdollista etukäteistä kokonaishinnoittelua
 - Hankinnan luonteen vuoksi tarjouspyyntöä ei voida laatia niin tarkasti, että paras tarjous voitaisiin valita avoimella tai rajoitetulla menettelyllä
 - Pääasiassa palveluiden ostot (esim. rahoituspalvelut)
 - Mikäli kyseessä on poikkeuksellisen kiireinen hankinta, johon hankintayksikkö ei ole voinut varautua etukäteen

NEUVOTTELUMENETTELY

SUORAHANKINTA

- Avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä ei ole saatu lainkaan osallistumishakemuksia /tarjouksia tai sopivia tarjouksia
 - Alkuperäisen tarjouspyynnön ehtoja ei saa oleennaisesti muuttaa
- Teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan
- Sopimuksen tekeminen on välttämätöntä, eikä säädettyjä määräaikoja voida noudattaa ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen kiireen vuoksi

SUORAHANKINTA

- Hankittava tavara valmistetaan vain tutkimusta, kokeilua, tuotekehitystä tai tieteellistä tarkoitusta varten
- Tavarat hankitaan erityisen edullisesti liiketoimintansa lopettavalta toimittajalta

SUORAHANKINTA LISÄTILAUKSISSA

- Alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä tavarahankinta on lisätilaus, jonka tarkoituksena on aikaisemman toimituksen tai laitteiston osittainen korvaaminen tai laajentaminen
 - Edellytys, että toimittajan vaihtaminen johtaisi teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaisen materiaalin hankkimiseen, mikä aiheuttaisi yhteensopimattomuutta tai suhteettoman suuria teknisiä vaikeuksia käytössä ja kunnossapidossa
 - Enintään 3 vuotta alkuperäisestä tilauksesta

PUITEJÄRJESTELY

- Kannattaa tehdä puitesopimus, jos tiettyjä laitteita hankitaan usein
- Kilpailutetaan joko avoimella tai rajoitetulla menettelyllä
- Puitesopimuksen piiriin kuuluvat tuotteet ostetaan puitesopimuksen mukaiselta toimittajalta
- Voimassa enintään neljä vuotta
- Mikäli kaikkia puitesopimuksen ehtoja ei ole vahvistettu niitä voidaan täsmentää tai täydentää

HANKINTAILMOITUS

- Hankintailmoitus HILMAan
 - Tarjouspyynnön ja muiden dokumenttien julkaisu
 - Henkilö, jolle tarjoukset toimitetaan
 - Ei saa olla hankintaan osallistuva henkilö
 - Hankinnan ennakoitu arvo
 - Hankintamenettely
 - Avoin, rajoitettu, ...
 - Päivämäärä, mihin mennessä tarjoukset on palautettava

TARJOUSPYYNTÖ

- Tarjouspyyntö ja hankintailmoitus sisällöltään tietyin osin samanlaisia
 - Jos tarjouspyynnön ja hankintailmoituksen sisältö eroaa toisistaan edetään hankintailmoituksen mukaan
- Tarjouspyyntö on lähetettävä kuuden päivän kuluessa sitä pyytävälle tarjoajalle
 - Vain jos pyyntö on tehty ”riittävän ajoissa”

TARJOUSPYYNNÖN SISÄLTÖ

- Hankinnan kohde
- Viittaus hankintailmoitukseen
- Määräaika tarjousten tekemiselle
- Osoite, johon tarjoukset toimitetaan
- Tarjouksen kieli
- Vaadittavat dokumentit
- Valintaperusteet
- Tarjouksen voimassaoloaika

TARJOUSPYYNNÖN SISÄLTÖ

- Tarjouspyynnössä ei saa määritellä hankittavia tuotteita suoraan yhteen tuotteeseen
- Esim. ei saa pyytää tietyn laitevalmistajan tiettyä tuotetta
- Ei näin:
 - 2kpl Cisco 6504 reitittävä kytkin
- Vaan näin:
 - 2kpl reitittävä kytkin, <vaatimukset>
- Tai korkeintaan näin:
 - 2kpl Cisco 6504 reitittävä kytkin, ***tai vastaava***

TARJOUSPYYNNÖN SISÄLTÖ

- Näin kaikki soveltuvat ehdokkaat voivat tarjota
 - Hankintayksikkö ei välttämättä saa juuri sellaisia laitteita, mitä halusivat
- Esimerkkidokkarit:
 - Tarjouspyyntö
 - Hankittavat laitteet
 - Vertailutaulukko
 - Tarjouslomakepohja

TARJOUSTEN AVAUSKOKOUS

- Mukana vähintään yksi hankinnan ulkopuolinen henkilö
- Päätetään hyväksyttävät tarjoukset
 - Tarjoajan kelpoisuus
 - Vaaditut dokumentit
 - Tarjouksen kelpoisuus
 - Onko tarjous tarjouspyynnön mukainen
 - Tarjous jätetty määräaikaan mennessä
 - jne

TARJOUSTEN VERTAILUKOKOUS

- Hankintahinnaltaan edullisin
- Kokonaustaloudellisesti edullisin
 - Painoarvot tarjouspyynnön mukaisesti
- Vertailutaulukko
 - Tarjousten pisteytys painoarvojen mukaan
 - Toimitettava niille toimittajille, jotka haluavat haluavat nähdä taulukon

TIEDOKSIANTO HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

- Ilmoitus kaikille tarjouksen jättäneille toimijoille
 - Kuka valittiin toimittajaksi
 - Millä perusteilla
- Liitteenä
 - Päätöspöytäkirja tai vertailutaulukko
 - Muutoksenhakuosoitus markkinaoikeudelle

LÄHTEET

- Jamk hankintaohje
- Hankintalaki
 - <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070348>
- HILMA

